

SKUPŠTINA CRNE GORE

POSLANIČKI KLUB

Predsjedniku

81000 Podgorica

Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

G-dinu Ivanu Brajoviću

ORNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

PRIMLJENO:	22. X	20. 11	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-230		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija, Darku Radunoviću , postavljam sljedeće.

POSLANIČKO PITANJE:

Kako posmatrate ovogodišnji ostvareni ekonomsko - finansijski napredak Crne Gore koji je zabilježen na rejting listama agencija i renomiranih međunarodnih institucija, i koja je pozicija Crne Gore?

Kako se to odražava na dugoročnu stabilnost javnih finansija Crne Gore i ukupan ostvareni ekonomski rast?

Obrazloženje:

Vlada Crne Gore i Ministarstvo finansija, od svog mandata 2016 godine je veoma posvećena pitanjima finansija i ekonomije i preduzima sve mjere od strateških, kroz Strategije, plaaniskih dokumenata i donošenja zakona u cilju postizanja i finansijske stabilnosti , fiskalne konsolidacije i ekonomskog rasta.

Rezultati evidentni.

Sem odnosa domaće javnosti i statistike koja je zabilježila rast većine makroekonomskih indikatora, veoma je važno kako su nas ocjenile renomirane međunarodne institucije i kako se kotiramo u okviru izvještaja koje one publikuju i kako se to sve ogleda na našu makroekonomsku pozuciju.

Prema prvoj procjeni EUROSTAT-a, bruto domaći proizvod po stanovniku prema standard kupovne moći u Crnoj Gori u 2017. godini iznosio je 46% prosjeka Evropske unije.

Od zemalja iz regiona, Hrvatska je zabilježila najveći BDP po stanovniku prema koji iznosi 61% prosjeka EU, dok se Crna Gora nalazi na drugom mjestu. Makedonija i Srbija se nalaze na nivou od 37% evropskog prosjeka, Bosna i Hercegovina na nivou od 32% dok je Albanija na nivou od 29% evropskog prosjeka.

Crna Gora je tokom 2017. godine ostvarila pozitivnu stopu ekonomskog rasta od 4,4%. Pored evidentnog ekonomskog rasta i finansijske konsolidacije i stabilnosti, posebno je bitno kako nas posmatraju međunarodne institucije prema ukupnom stepenu napredka.

Pozicija zemalja prema određenim aspektima konkurentnosti predmet je analize različitih međunarodnih institucija. Neka se od tih istraživanja u nazivu jasno koriste pojmom konkurentnosti, kao što su WEF (Svjetski ekonomski forum), a druge se metodologije koriste pojmovima poput ekonomskih sloboda, napretka u tranziciji ili uslovima poslovanja. Cilj ovih istraživanja za nas nije samo puko utvrđivanje redosljeda zemalja već i pružanje mogućnosti da uočimo vlastite nedostatke i da njihovim otklanjanjem poboljšamo svoju konkurentnost.

Generalno, istraživanja ovih međunarodnih institucija odnose se na nivo konkurentnosti prema ekonomskom sistemu društvenim i međunarodnim odnosima, i prema odrednici razvoja – regulative koja je vezana uz poslovne aktivnosti.

Takođe, emisija obveznica I visoka tražnja, u iznosu tri puta većem od ponude, omogućila je državi da snizi kamatnu stopu u odnosu na prethodne emisije euroobveznica, i time stvori značajne uštede po osnovu troškova kamata i osigura relaksiranu otplatu obaveza u narednom periodu.

Obveznice su emitovane sa ročnošću od 7 godina i kamatnom stopom od 3.375% što predstavlja najpovoljnije uslove od kada Crna Gora izlazi na tržište euroobveznica.

Sve to govori i o kreditnom rejtingu Crne Gore.

Kako posmatrate navedene indikatore i jesu li oni ohrabrenje za dalji napredak na polju ekonomsko-finansijskog balansa i razvoja Crne Gore.

POSLANIK

Branko Čavdić
Branko Čavdić

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24. X	20 18 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-230/2	
VEZA:		
EPA:		
SIGAČENICA:	PRILOG:	

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 01-10549/1

Podgorica, 23. 10. 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
-Generalnom sekretaru, g-dinu Aleksandru Jovićeviću -

Poštovani gospodine Jovićeviću,

U skladu sa članom 188 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore dostavljamo Vam odgovore na poslanička pitanja poslanika Branka Čavora, koja su u pisanoj formi dostavljena Ministarstvu finansija 22. 10. 2018. godine.

S poštovanjem,

Poslaničko pitanje

- Kako posmatrate ovogodišnji ostvareni ekonomsko-finansijski napredak Crne Gore koji je zabilježen na rejting listama agencija i renomiranih međunarodnih institucija, i koja je pozicija Crne Gore?
- Kako se to odražava na dugoročnu stabilnost javnih finansija Crne Gore i ukupan ostvareni ekonomski rast?

OBRAZLOŽENJE:

Vlada Crne Gore i Ministarstvo finansija, od svog mandata 2016.godine je veoma posvećena pitanjima finansija i ekonomije i preduzima sve mjere od strateških, kroz Strategije, planskih dokumenata i donošenja zakona u cilju postizanja i finansijske stabilnosti, fiskalne konsolidacije i ekonomskog rasta.

Rezultati evidentni.

Sem odnosa domaće javnosti i statistike koja je zabilježila rast većine makroekonomskih indikatora, veoma je važno kako su nas ocjenile renomirane međunarodne institucije i kako se kotiramo u okviru izvještaja koje one publikuju i kako se to sve ogleda na našu makroekonomsku poziciju.

Prema prvoj procjeni EUROSTAT-a, bruto domaći proizvod po stanovniku prema standard kupovine moći u Crnoj Gori u 2017.godini iznosio je 46% prosjeka Evropske unije.

Od zemalja iz regiona, Hrvatske je zabilježila najveći BDP po stanovniku koji iznosi 61% prosjeka EU, dok se u Crnoj Gori nalazi na drugom mjestu. Makedonija i Srbija se nalaze na nivou od 37% evropskog prosjeka, Bosna i Hercegovina na nivou od 32%, dok je Albanija na nivou od 29% evropskog prosjeka.

Crna Gora je tokom 2017. godine ostvarila pozitivnu stopu ekonomskog rasta od 4,7%. Pored evidentnog ekonomskog rasta i finansijske konsolidacije i stabilnosti, posebno je bitno kako nas posmatraju međunarodne institucije prema ukupnom stepenu napredka.

Pozicija zemalja prema određenim aspektima konkurentnosti predmet je analize različitih međunarodnih institucija. Neka se od tih istraživanja u nazivu jasno koriste pojmom konkurentnosti, kao što su WEF (Svjetski ekonomski forum), a druge se metodologije koriste pojmovima poput ekonomskih sloboda, napretka u tranziciji ili uslovima poslovanja. Cilj ovih istraživanja za nas nije smao puko utvrđivanje redosljeda zemalja već i pružanje mogućnosti da uočimo vlastite nedostatke i da njihovim otkrivanjem poboljšamo svoju konkurentnost.

Generalno, istraživanja ovih međunarodnih institucija odnose se na nivo konkurentnosti prema ekonomskom sistemu društvenim i međunarodnim

odnosima, i prema odrednici razvoja – regulative koja je vezana uz poslovne aktivnosti.

Takođe, emisija obveznica i visoka tražnja, u iznosu tri puta većem od ponude, omogućila je državi da snizi kamatnu stopu u odnosu na prethodne emisije euroobveznica, i time stvori značajne uštede po osnovu troškova kamata i osigura relaksiranu otplatu obaveza u narednom periodu.

Obveznice su emitovane sa ročnošću od 7 godina i kamatnom stopom od 3,375% što predstavlja najpovoljnije uslove od kada Crne Gora izlazi na tržište euroobveznica.

Sve to govori o kreditnom rejtingu Crne Gore.

Kako posmatrate navedene indikatore i jesu li oni ohrabrenje za dalji napredak na polju ekonomsko-finansijskog balansa i razvoja Crne Gore.

Odgovor Ministarstva finansija:

Vlada je od početka svog mandata posvećena jačanju domaće privrede, jačanju makroekonomskog i fiskalnog okruženja, i u tom kontekstu donošenju ekonomskih reformi kojim će se postići zacrtani ciljevi. Uzlazna putanja rasta opredjeljuje našu ekonomiju i u ovoj godini. Naime, u drugom tromesječju 2018, naša ekonomija je rasla po realnoj stopi od 4,9%, i ovaj rezultat je potrebno posebno naglasiti imajući u vidu da je se u ovoj godini istovremeno sprovodi i fiskalna konsolidacija.

Održivost i stabilnost javnih finansija je strateško opredjeljenje Vlade, a ogleda se kroz implementaciju mjera fiskalne konsolidacije, koje su usmjerene na dalje jačanje fiskalne stabilnosti i stabilizaciju javnih finansija. Kao rezultat sprovođenja pomenutih mjera, ali i značajnog ekonomskog rasta, preliminarni javni prihodi u periodu januar-jun tekuće godine veći su za 98,4 miliona eura ili 12,9% u odnosu na isti period prethodne godine.

Svi naši najvažniji strateški partneri u daljem razvoju, međunarodne finansijske institucije i renomirane agencije, pohvalili su brojne reforme u oblasti sektorskih politika koje se intenzivno sprovode i podržavaju nas u daljem finansiranju i obezbjeđivanju tehničke pomoći. S tim u vezi, poboljšanje ocjene kreditnog rejtinga i izmjena izgleda za ovu godinu i naredni srednjoročni period, je sasvim očekivano i opravdano, imajući u vidu navedene trendove koji su usloveli ovako pozitivna mišljenja sa relevantnih inostranih adresa.

Dobre ekonomske performanse i nastavak sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije prepoznale su i renomirane kreditne rejting agencije Moody's i Standard & Poors. U svom Izvještaju kreditna rejting agencija Moody's je potvrdila ocjenu rejtinga B1 za Crnu Goru, uz značajnu izmjenu izgleda sa pozicije „stabilan“ u „pozitivan“. Navedena izmjena

signal je povjerenja investitora u ekonomski napredak naše zemlje, kao i podrške mjerama stabilizacije javnih finansija koje sprovode Vlada Crne Gore i Ministarstvo finansija.

Prema procjeni analitičara mjere fiskalne konsolidacije koje sprovodi Vlada, dovešće do unaprjeđenja u dijelu upravljanja javnim dugom, tako da se odnos duga i BDP-a do 2022. godine smanji ispod 50%.

Kreditna rejting agencija Moody's pohvalila je i napredak u uspostavljanju pravnog i operativnog okvira Crne Gore u skladu s normama Evropske unije kojim se poboljšavaju uslovi poslovanja na lokalnom nivou i atraktivnost zemlje za strane direktne investicije. Istaknuto je da je Crna Gora u procesu pregovora o pristupanju EU najistaknutiji kandidat u regionu.

Agencija za kreditni rejting Standard&Poor's potvrdila je izgled rejtinga naše zemlje, koji je označen kao „stabilan“, uz očuvanje ocjene B+/B. Na ovaj način je još jedna relevanta svjetska institucija prepoznala ozbiljnost sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije, ali i ukupno povećanje ekonomske aktivnosti koje proističe iz unapređenja opštih uslova poslovanja. Očekivanja stručnjaka kreditne rejting agencije Standard&Poor's su da će javni dug početi da pada sa završetkom izgradnje prve dionice autoputa što korespondira sa projekcijama Ministarstva finansija sadržanim u Fiskalnoj strategiji.

Imajući u vidu da je kredina agencija Standard&Poor's drugi put potvrdila rejting koji je dodjeljen Crnoj Gori u 2017.godini, ova činjenica upućuje na očekivanje da bi nakon treće ovakve potvrde moglo doći do povećanja kreditnog rejtinga.

Navedene ocjene kreditnog rejtinga i poboljšanje izgleda uticaće na povoljnije uslove na međunarodnom tržištu kapitala, rast povjerenja investitora, što će u konačnom doprinijeti do bržeg postizanja fiskalnih i ekonomskih ciljeva.

Imperativ Vlade je realizacija mjera koje će se odnositi na dalje jačanje makroekonomske stabilnosti zemlje, unapređenje poslovnog ambijenta i povećanje stabilnosti finansijskog sektora. Radiće se na jačanju konkurentnosti zemlje i povećanju potencijalnog privrednog rasta na srednji i dugi rok.

Takođe, u narednom srednjoročnom periodu, očekuje se i početak operative faze završenih projekata, što će dodatno proizvesti pozitivan efekat na brži protok roba i usluga, bolju povezanost sa regionom, kao i stimulisanje zaposlenosti i zarada u nacionalnoj ekonomiji, što će se pozitivno odraziti na povećanje životnog standarda građana.